

Đến giờ phút này Đồng Mở kim vẫn vang vàng dồn đúc [gần 70% tổng số đúc] trong cảnh bắc đúc tề hay liên kết tần tề mâu đích quốc tế trên vì thắc sầu chia thay có “đúc thay” nào đúc tột mớc cõi tranh đúc Mở kim.

1. Đồng Mở Kim Tín Tụ Quyết Tự

Ngay trong khi bùng nổ Thế Chiến II, vào ngày tháng 1/1944, đã diễn ra 44 quốc gia đồng minh nhóm họp tại Mount Washington Hotel, Bretton Woods, New Hampshire, Hoa Kỳ, để thảo luận và ký kết Thỏa thuận Bretton Woods, [1] với những chỉ định sau đây:

* Thành lập Quỹ Tín Tụ Quyết Tự [International Monetary Fund/IMF] và Ngân Hàng Quốc Tế Tái Thiết và Phát Triển [International Bank for Reconstruction and Development/IBRD] nay trở thành một phần của Ngân Hàng Thế Giới [the World Bank Group].

* Quy định Mở kim là tiền tệ quốc tế trong chính sách coi tiền tệ này là đồng tiền căn bản cho tất cả các quốc gia đồng minh đem so sánh với đồng Mở Kim trong mọi sinh hoạt tài chính, đồng thời cho phép Quỹ IMF bù tiền cho quốc gia nàoとも thay đổi khi mua bán tài chính.

* Trong giai đoạn này, Mở kim dưa trên số bao chung của vàng, với ý nghĩa là bất cứ ai cũng Mở kim đòn ngân hàng Hoa Kỳ đều có quyền yêu cầu ngân hàng trả lại họ giá trị kim bao giờ vàng.

* Ví dụ, căn cứ vào Thỏa thuận Bretton Woods, tiền Mở kim có giá trị như vàng ["good as gold"] và trong những năm tiếp theo, đồng tiền quốc tế hình kinh tế tài chính thế giới là đồng [ounce/oz] vàng trả giá đúng 35 Mở kim [thay vì trên dưới 1,500 Mở kim trong năm 2011].

2. Đồng Mở Kim Pháp Định [Fiat Currency]

* Tối ngày 15 tháng Tám năm 1971, Tổng thống Richard Nixon quyết định chấm dứt chế độ kim bùn và cảo đổi sang Mở kim [chuyển hoán ra vàng] và từ đó, Mở Kim trở thành tiền tệ pháp đinh [Fiat currency],[2] mà giá trị đồng cờn đinh bằng luật pháp hay sức lực, căn cứ vào nhu cầu cảo hàng tài chính và ngân khố quốc gia. Kể từ giai đoạn này, đồng Euro và các tiền tệ khác trên thế giới lén lút trở thành tiền pháp đinh hay “fiat currencies”.

* Dù Hoa Kỳ [Chính Phủ Liên Bang Hoa Kỳ] có lúc e ngại sự cung và tiền Mở kim sẽ giảm vì tiền tệ này không còn dựa trên sự bảo chứng cảo vàng [kim bùn và], nhưng thắc tò đã cho thấy đồng Mở kim “giá y” vẫn đủ tin cậy. Thật thà, giá trị cảo đồng Mở kim, nay dựa trên tín đồng, vẫn giữ giá cao nhì có sự tin tưởng của công chúng và sự khan hiếm của tiền tệ đó. Khi có nhu cầu tiêu thụ hay dự trữ, giá tiền tệ liên tục tăng.

* Ngoài ra, giá trị thắc cảo cờn tiền lỏu hành vẫn có thể tính đinh theo tỷ giá tống số nợ toàn quốc trên tổng lỏng sốn phom và cách vay toàn quốc (Debt-to-GDP ratio). Theo tài liệu của Tình Báo Hoa Kỳ, tỷ lệ đó trong năm 2010 là 53.5%. [3]

3. Hỗn Thống “Petrodollar” Liền Kết với Mở Kim Thành Trại Kim Quốc Tế [International Reserve Currency]

Hỗn thống dulu thô lỏng giá bùng Mở kim [Petrodollar system] là diulu kinh tế cảo chính thắc Nixon-Kissinger và mốt kinh tế và ngoại giao.[4] Đầu đinh mìn sô cung Mở kim, Hoa Kỳ [kết] yêu cung Saudi Arabia và sau đó các quốc gia sốn xuất dầu thô thuỷc Tê chêc OPEC[5] lỏng giá dầu bùng Mở kim. Các thành viên OPEC còn có cung hối dùng số tiền thu nhập đinh tò vào viêc mua công khố phiêu cảo Hoa Kỳ. Ngược lối, Hoa Kỳ sô trại giúp kinh thuỷt và bảo đảm an ninh cho các quốc gia này.

Cái lối cảo Hoa Kỳ là, qua hỗn thống “petrodollar”, các quốc gia tiêu thụ dầu thô trên thế giới phải mua Mở kim làm trại kim đinh trê tiền đinh mua cảo các quốc gia thuỷc Tê chêc OPEC. Đầu thô và Mở kim trại thành nhu cầu quốc tế mà các quốc gia tiêu thụ phải chấp nhận vì không có cách lối a chênh nào khác.

Chúng ta đã thấy tiền Mở kim đinh “quốc tế hóa” qua Thỏa thuận Bretton Woods, năm 1944. Và từ thêp niên 1970 tiền Mở kim trại thành trại kim quốc tế qua hỗn thống “petrodollar”, nhì đó làm tăng giá trại hối đoái cảo đồng Mở kim.

Quan trêng hòn cảo, khi Mở Kim trại thành trại kim quốc tế, Hoa Kỳ chỉm đinh đinh cái thê đinh đinh:

* thao túng in tiền tò mót cách rong rãi đinh trê nô, thanh toán các chi phí cẩn bùn nhì mua dầu thô và tài trại cho các đinh án phát triển, kinh thuỷt, quân số;

* mà không côn nô đinh giái hòn;

* mìn các quốc gia trong hỗn thêng mòn đinh nhu yêu phom vay tín nhìm;

* và chia có ai cản tranh vớ mờ t hì i đoái quoc t.

Còn nhòn mòn ròng hò thòng “petrodollar” liên kết với Mở Kim trong thò trò kim quoc t cùn phòi đì song song vòi chò đò bòt quy đòn tiòn tò [currency deregulation] [6] khiñn hòi i đoái thò nòi trong các mòu dòch quoc t có trao đòn ngoi tò. Cò ba khía cùn kinh tò tài chính này đà tò o dòng hiòn tòòng “Dollar Hegemony” [“Mở kim bá chò”] [7] song song vòi thò lòc bá chò quân sò cùa Hoa Kò trên thò giòi cuòi thé kò 20.

4. Số Lung Lay cùa Hò Thòng “Petrodollar” và Tình Tròng Bòt Tròc cùa Trò Kim Quoc Tò

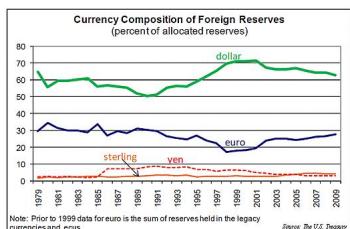
Ngay trong năm 2000, Saddam Hussein đà trò cù, tuyên bò bòi bò hò thòng “petrodollar” đò thay thò cách lòòng giá dòu thô cùa Iraq bòng tiòn Euro. Có lò đó là lý do chính hay giòt nòi c [tiòn tò] cuòi cùng khiñn Tòòng Thòng George W. Bush xua quân đánh chiòm Iraq trong năm 2003. Ngay sau đó, sò lòòng dâu thô sòn xuòt tò Iraq đà giò tò hò thòng “petro-Euro” đò vò lòi hò thòng “petrodollar” nhò cù.[8]

Ngoài ra, kò tò năm 2005, các quoc gia không mòi y thân thiòn vòi Hoa Kò nhò Iran, Venezuela, Syria và Bòc Cao Ly đà liên tiòp doò dòm và tìm cách ra khòi hò thòng “petrodollar” trên. Có lò nhòng cuòc “nòi dòy” tòi Trung Đông [Arab Spring-- trong nòi dung này có nghĩa là “Nòi Dòy...”, xin đòng quen tay dòch là “Mùa Xuân Ả Ròp” SIC!] có phòn nào liên quan tòi phòn lòng bòt tròc cùa hò thòng “petrodollar” tò dòu thò kò 21... Libya và Syria là hai ngòi nòa dòu thô đang bùng cháy, làm sáng tò canh bài tiòn tò thò giòi này.

Riêng đòi vòi Libya, Gaddafi bò trùt phò, không nhòng ông ta là mòt bòo chúa phòn dân, hòi nòi c, ông ta còn là mòt kò đòi nghòch trò tráo, lì lòm cùa Hoa Kò khi mòu toan nhóm hòp các lãnh tò Phi Châu, Hòi giáo đò dò thò o vò viòc đòi nghò sò dòng loòi tiòn tò bòn vò vàng [Gold Dinar Coins] đò làm trò kim đòi lòy dòu thô. Hành đòng nhò vò y sò làm thiòt hòi tòi hò thòng “petrodollar” và khi dân chúng nòi dòy tòi Libya, qua sò lây biòn cùa cách mòng hoa nhài, tòc khòc NATO và Hoà Kò ra tay oanh kích chò đò Gaddafi, tiòp viòn đòi quân ly khai và bòo vò dân chúng nòi dòy. Thâm tâm Hoa Kò vòn là nhòm bòo vò hò thòng “petrodollar” đang gòp nguy biòn trên bãi sa mòc Libya. Chòc chòn dò án tiòn đòng “Gold Dinar Coins” đà tung toé theo chân tò nòi nòa cùa bòi “thòòng tá” Colonel Gaddafi, và nhò vò y sò không có cù hòi phá quoc hò thòng “petrodollar”, dù hò thòng tiòn tò này đang sòt mò vì phòi va chòm vòi thòi cuòc tráo trò. [9]

Trung Hoa nòi u không biòt đòu cũng có thò bò chay lây trong cùn lòa tiòn tò và nhu yòu phòm mòi lúc mòi gay go. Dù sao chèng nòa, kò tò năm 2010, nòi c Nga đà lò liòu “trò đúa” Hoa Kò bòng cách bán dòu cùn cho Trung Quoc mà đòi lòy tiòn Nga kim [rubles]. [10]

5. Xác Đònh và Phân Loòi Trò Kim Trong Cảnh Bòc Tài Chính Mòu Dòch Quoc Tò

Một số kinh tế gia cho rằng thông thường thì chỉ có một loại tiền tệ duy nhất được dùng thành tiền tệ quốc tế [international reserve currency] cẩn cù vào sự hữu ích của nó liên kết ngoại viễn [network externalities] [11] — càng đông người dùng càng tốt [như điện thoại, điện thoại, điện báo và các mạng lưới liên kết xã hội (Online social networks)]. Hiệu lực của nó liên kết ngoại viễn xuất phát từ [a] sự thông đồng của nó, [b] giá trị nó tăng, cấp nhât của phong trào/công nghệ dãy vua, [c] và sự tín nhiệm, là chuỗi của nó dâng.

Dù muôn, dù không, đa số các quan điểm trên thời gian đó phút này vẫn là a chung, tin cậy vào thời c chật n đanh, thông đồng của Mở kim và Công khai phiêu Hoa Kì.

Bên tayng trình của Bộ Ngân Khí/Tài Chính Hoa Kì trong năm 2008 đã n thayng và sự đan liên hệ cho thấy đồng Mở kim dùng làm tiền kim quan tđ đã bắt đầu suy thoái, nhât là trong thập niên cuối cùa thế kỷ 20. Tuy nhiên cho tới năm 2009, đồng Mở kim vẫn giữ mức đđ 60% tđ 70% tayng sự tién tđ dã trđ tđ các ngân hàng trung ương quan trọng, trong khi đồng Euro chỉ mđc tđ 20% tđ 30%, còn Anh kim [Sterling] và Nhật kim [Yen] chỉ giành đđc vài phần trăm trong quan trđ quan trọng.

5.1. Nhđ đã trình bày triết lý đây, đồng Mở kim đã trở thành tiền tệ bá chủ [Dollar hegemony] nhđ vào cái thời lịch sử tiền tệ quan trọng do Thời kỳ Bretton Woods và cái thời ngoại giao quân sự của họ thayng “petro dollar”. Ngoài ra, vđ mđt kđ thuđt tài chính, muôn thđc hiđn và duy trì lđ u thđ cao cùa tiền tđ dã trđ quan trọng, đồng Mở kim phđi hđi đđ mđt sự tiêu chuỗi cùn và đđ nhđ sau:

- * tđm cùa khai kinh tế trong nước khai quan;
- * mđc quan trọng cùa mđu dãy quan trọng;
- * tđm cùa, chiđu sâu và mđc đđ cùi mđ, trong sáng cùa khai tài chính;
- * khđ năng chuyđn hoán cùa tiền tđ;
- * mđc đđ đanh đanh cùa tiền tđ;
- * luđt lđ quan trọng và chính sách tiền tđ minh bđch.

Đây là Nhđ Bđn, Trung Hoa, và cả Việt Nam, vì đã dđ trđ nhuđ Mở kim và Ngân Khí phiêu của Hoa Kì, họ đc kđt cùc tiền tđ cùa họ [peg currency] vào đồng Mở kim, nên vì quyđn lđ chung, các quan điểm này vđn phđi giđ sđ tiền tđ dã trđ hay kđt cùc bđng Mở kim lđ mđc đđ cùn thiđt đđ khai mđt giá tiền tđ dđu tđ liên hệ.

5.2. Tiền Euro là tiền kim quan tđ mđnh thđ nhđ nhđ vào tđm cùa kinh tế cùa khu Âu [Eurozone]

và kh năng chuy n hoán c a th tr ng Ch Áu cung ngang v i th tr ng Hoa K . C n nh c th m là d ng Euro ra m t công chung ngày 1 January 1999 dúc k t th l c c a hai lo i ti n t d n d u t i Ch Áu lúc đó là Đ ng Deutsche Mark c a Đ c và đ ng Franc c a Ph p. N n kinh t th nh v n ng c a n c Đ c th ng nh t đem th m b o d m cho d ng Euro ngay nay.

N u Denmark & N c Anh [UK] gia nh p th m vào khu Eurozone th đ ng Euro s th nh v n ng h n, có tri n v ng c nh tranh ngang v i th ng M kim.

Tuy nh ien, lý do khi n đ ng Euro v n kh ng v n l n cao nh s mong mu n c a khu Eurozone là v đ ng Euro v n ch a d tin c y [confidence and credibility], khi các qu c gia th m thành vi en Ch Áu thu c nh m PIGS [Portugal, Italy, Ireland, Greece & Spain] m p m phá s n.[12]

5.3. C n N c Nga, khi bán d u c n và các hàng hoá khác cho các qu c gia thu c khu v c Ch Áu cung đ nh giá các nhu y u ph m đó b ng đ ng Euro, đ tách kh i h th ng “petrodollar” và th l c c a đ ng M kim. Nh ng khi cung c p d u cho Trung Hoa th l i tinh th m Nga kim [rubles] nh d t trinh b y tr ng đ y.

Ch c cung c n n o th m là Trung Hoa, Nga, n Đ , Th Nh K , Brazil, Venezuela g n đ y d a quy t đ nh thanh toán ng n kh an m u d ch và đ u t l n nhau b ng ti n t rieng c a h , it ra trong l c lâm thi i cung h n ch vi c s d ng tr k im qu c t và gián ti p gi m b t p g i c b a ch c a đ ng M kim.

5.4. V y nh ng lo i ti n t nh Anh kim, Nh t kim [Yen], Đ ng Franc suisse [Th y s], Uc kim v.v. ch l nh ng th ti n t bi en t , kh ng m y d ng k trong sinh ho t d tr h i d oai. Tuy nh ien, đ ng CAD [Canadian dollar -- ti n Gia N Đ i] tuy c nh , nh ng v n đ c coi là lo i ti n t m u m c [benchmark currency], n đ nh, d chuy n hoán và kh th ng d ng t i khu h i đ o Caribbean, Nam và Trung M .

5.5. C n m t lo i ti n t d tr qu c t n a d ng d y t i là th ti n gi y do Qu Ti n T Qu c T IMF s ng t o, g i là Special Drawing Rights [SDR], m gi tr l c d nh [valuation] d c chi t tinh h ng ng y b ng cách gh p t l h i d oai t ng h p c a c c d ng M kim, Euro, Nh t kim [Yen] và Anh kim [Sterling].

Trung Qu c n g h ti n SDR và h a s mua lo i ti n t này đ h ng th m quy n qu n tr t i Qu IMF.

D c bi t là trong tháng February 2011, IMF, d i quy n đ i u h àn c a Giám Đ c Dominique Strauss-Kahn [DSK], d ch nh th c d a th ng cáo d ngh d ng SDR làm lo i tr k im qu c t m i d n d nh v n m nh m u d ch th gi i. Thông cáo c a IMF r o r t nh m l t d ch “petrodollar” l n th b a ch c a đ ng M kim trên th gi i. Ngoài ra IMF c n s ng ch m t lo i phi u n [bond] tinh th m SDR, nh m h b lu n c ng kh phi u Hoa K .

H u qua g n nh tr c ti p và r o r t c a cu c khai chi n ti n t này là p l c t ng xu t Dominique Strauss-Kahn ra kh i v tr Giám Đ c IMF. Câu chuy n c ng b c d c v ng [sex attack] và toan hi p dâm [attempted rape] n nh n vi en h u ph ng kh ch s n Manhattan t i New York ch là cái c ph p l y b i n i d b ng ho t t n “dâm d ng” DSK, v n là m t th m vi en đ ng X h i Ph p và m t d i gia v n g i , nh i u t t ch x m ph p ti t h nh n g i trong qu kh c ng, cung nh t . Ch d ch c a Hoa K có l v n là g t b tai t ng DSK và d n m t IMF b t cai tham v ng ng ng cu ng b a ch t i n t qu c t .

6. Đóng Tóm Kết: Tống Lai Bá Chết Tiết Tóm

Đóng giây phút này Đóng Mở kim vén vén vàng dồn đòn [gần 70% tổng số đòn tròn] trong canh bắc đòn tay hay liên kết tiễn tay mua dính quắc tay trên vì thắc sầu chia thay có “đòn thay” nào đòn tay múa côn tranh đòn Mở kim.

Tuy nhiên nêu đòn Mở kim muộn cõng cõi và duy trì vĩnh thay “bá chết tiễn tay” trên thay giây i trong vài thập niên tay i, Hoa Kỳ phái tìm cách nhanh chóng giây m thiều khoán nay toàn quắc kinh sù, nay lên tay i hòn 14 ngàn tay Mở kim [14 trillion US dollars], trong đó có hòn mốt ngàn tay Mở kim [1trillion] nay Trung Quốc, và tay o dông lối mốt nón kinh tay thay nh vĩnh tay duy, phát đòn sinh khí và năng lực sáng tay o mồi mồi, trong sáng, khéo tín.

Bóng không, nay i giây a thay kỉ 21, thay giây i sô khai phát mốt hiến tay ống tam đòn chết [triumvirate][13] hay “tam đa” [The three extremes], vây i thay lối kinh tay tài chính phân thành ba “đòn nay u” ngang ngửa 33% mồi vai vây : Hoa Kỳ, Châu Âu và Trung Quốc.

Canh bắc kinh tay tài chính lúc đó thêm gian lòi và nay ng mùi vây “xay p xám chay ống” ma phiết. “Faites vos jeux. Rien ne va plus”.[14] Mở i Quý vây đòn tiễn n. Không còn xoá bài đánh lối đòn c nay a. Đòn c hoắc thua hốt vòn thay thôi.

Cuối cùng còn lối i trò chết Ru-lét Nga [15] – viên đòn chót cho đòn mìn đòn đen.

TS.LS. Lùu Nguyễn Đặng

CHÚ THÍCH

[1] “Bretton Woods Agreement”, Addison Wiggin, The Daily Reckoning, November 29th, 2006; “Bretton Woods Convention Reorganizes World Economy”, The Econ Review, Benjamin J. Cohen, “Bretton Woods System”

[2] Fiat money is money that has value only because of government regulation or law. The term derives from the Latin fiat, meaning “let it be done”, as such money is established by government decree. Xin tham khéo: HOW THE FIAT MONEY IS BEING DEFENDED, 2003 J. N. Tлага; The Nixon Shock Heard ‘Round the World Lewis E. Lehrman – The Wall Street Journal, Monday, August 15, 2011

[3] <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/us.html> — CIA World Factbook, the 2010 debt-to-GDP ratio in the US was 53.5%. Trong khi IMF lối đòn ra tay lò 92.7%, nhay trong bốn so sánh đòn i đây.

Trung Quốc chay công bao sô công là 19.12% GDP, bóng mốt phòn mòn i [10%] sô nay thắc sô là gòn 200% GDP. Nhay vây, trên thắc tay, Trung Quốc nay gáp đôi Hoa Kỳ [96% GDP-2011] và gòn bóng Nhât Bản [225% GDP-2010]. Xem bốn so sánh đòn i đây:

Rank	Country	% of GDP (CIA and Eurostat)	Date	% of GDP (IMF)	Date	Continent
1	Japan	225.8	2010 est.	225.8	2010	Asia
37	United States	58.9	2010 est.	92.7	2010	North America
111	China	17.5	2010 est.	19.1	2010	Asia

[4] “America’s Petrodollar System: A Timeline of the Rise and Fall of the U.S. Dollar”, Jerry

RobinsonFTMDaily.com on May 17, 2011

[5] OPEC /Organization of Petroleum Exporting Countries/ là Tổ chức thành lập năm 1960 của các quốc gia xuất dầu có nERGY thuôn đòn giá dầu cần cù vào quyết định cung cấp số lượng cung thiết liên hụt [giá mực sô xuất cho khan hiếm đột tăng giá; cung cấp đủ để giữ hay giữ giá]. Những quốc gia thành viên của OPEC gồm có Algeria, Angola, Ecuador, Indonesia, Iran, Iraq, Kuwait, Libya, Nigeria, Qatar, Saudi Arabia, United Arab Emirates, Venezuela

[6] What does deregulation of Chinese Yuan mean? DEEPAK in deregulation, USA, china, yuan, inflation, what is inflation, effects of inflation, learning to live with inflation

[7] Dollar Hegemony and the Rise of China, Michael Hudson

[8] "Petrodollar Warfare: Dollars, Euros and the Upcoming Iranian Oil Bourse", William Clark, Media Monitors Network, Archived Aug 8 2005

[9] "Libya Attacked Over Gaddafi's Gold Dinar", GeoffTalk

[10] "Russia to trade oil in rubles – a new threat to the dollar", ATS, 5.206; "China-Russia currency agreement further threatens U.S. dollar", International Business Times, Nov. 24, 2010.

[11] Network Externalities, Competition, and Compatibility, Katz, Michael LShapiro, Carl

[12] "Can Europe Be Saved? Time is running out to rescue the economies of Portugal, Ireland, Italy, Greece, and Spain". Nouriel Roubini and Stephen Mihm, Slate, May 16, 2011.

[13] "Economic Triumvirate", Robert J. Samuelson, The Daily Beast, Dec 19, 2008

[14] "Faites vos jeux. Rien ne va plus" là câu mực mực đánh bài, bỗng tiễn đột đèn... tui các sòng bài [Casino] bên Pháp, Monaco.

[15] Roulette russe /un jeu de hasard potentiellement létal/ là một thách đố [xuất xứ từ bên Nga?] dùng súng lục quay /rouleau/ 6 viên, nắp mởt viên đòn, bỗng 5 chỗ không có đòn, quay đòn, kinh nòng súng vào thái độ đong, rủi b López cò. May thì sống. Rủi thì tử sát. Trò chơi Roulette russe là một thách đố nghiệt ngã, tuyệt vọng, vì tiễn, tình, thê thảm, bất cẩn đói. Một cảnh bức tử sát.